СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 83. Джерзи Сити, Н. Дж., второк, 9. квітня, 1929. VOL XXXVII. No. 83. Jersey City, N. J., Tuesday, April 9, 1929. THREE CENTS.

У. Н. СОЮЗ МУСИТЬ ОСТАТИ ВІЧНО МОЛОДОЮ І ЖИВОЮ ОРҐАНІЗАЦІЄЮ.

НАСЕЛЕННЄ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ЗРОСТАЄ РІЧНО О 1,400,000 ОСІБ

30 РАЗІВ БІЛЬШЕ НІЖ У 1790 РОЦІ. ЩО 23 СЕКУНДИ ПРИБУВАЄ ОДНА ОСОБА.

ВАШИНҐТОН, 8. квітня. — Вилієм М. Стуарт, директор бюра народної переписи, подає з приводу наближаючоїся переписи населення Злучених Держав такі цікаві факти:

Населення зростає тепер річно о 1,400,000 осіб. У 1790 р. було 3,929,214 мешканців, а в 1890 р. мали Злучені Держави вже 62,947,714 жителів. У 1927 р. число населення Злучених Держав виносило 120,710,620 осіб.

У 1790 р. тревала перепись населення 13 місяців, а перечислили 4,000,000 осіб; у 1930 році вистарчить один місяць, щоби перечислити більше ніж 120 міліонів осіб. У 1790 р. було всього 6 міст, що мали понад 8,000 населення, а в 1920 р. було таких міст 924.

710 ЛІТАКІВ ДЛЯ АРМІЇ.

БУДУТЬ КОШТУВАТИ $30,000,000.

ВАШИНҐТОН, 8. квітня. — На протязі слідуючого фіскального року, який починається з днем 1 липня, побільшиться воздушна фльота Злучених Держав о 710 нових літаків, побудованих згідно з найновішими винаходами.

ҐОВЕРНОР РУЗВЕЛТ І БОМБА.

НЮ ЙОРК, 8. квітня. — Ґовернори Рузвелтови донесли, що на почті знайшли динамітову бомбу в пакунку, заадресованім на його імя. Бомба зачала тліти й у той спосіб звернула на себе увагу слуги, який замітав. Слуга загасив тліючий пакунок, не знаючи, що гасить бомбу, яка булаб за кілька хвиль розірвала його на кусні.

Ґовернор утішився, що нікому нічого не сталось, але з самої бомби нічого собі не робив, а ще жартував. Заразом відмовився від спеціяльної охорони, яку йому запропоновано.

СПЕКА ЯК СЕРЕД ЛІТА.

ТРЕБА НАДІЯТИСЯ ГРОМОВИЦІ.

НЮ ЙОРК, 8. квітня. — Природа сього року дійсно химерна. Вчора, в неділю, була така спека, що многі ходили в літних убраннях. Сотки тисяч парадувало над морем як серед найбільшого літного сезону.

ГОТУЮТЬСЯ ДО БОРОТЬБИ.

ЦЕ МОКРІ З СУХИМИ.

ВАШИНҐТОН, 8. квітня. — В столиці рух. Послідні події, звязані з прогибіцією, викликали оживлену акцію по обох сторонах. Протисалунова Ліґа взялася прибити те враження, яке викликало референдум у Висканзин, а мокрі розпочали пропаґанду в справі переведення такого референдум по инших стейтах.

ЗАДУШИВ ЖІНКУ В АВТОМОБІЛЮ.

НЮ ЙОРК, 8. квітня. — Полісмен Артур Кой завважив при домі 426 Вест 36 улиці автомобіль, у якім сиділа через кілька годин жінка й мов би спала. Впало це в очі й жінкам, які переходили попри автомобіль. Коли полісмен відчинив двері автомобілю, побачив, що жінка задушена. Називається вона Миссис Линда Беґґінс. Має 35 літ, двічи замужна і є матірю трох дітей.

Поліція пошукує за виновником, якого думає пізнати по відбитих на шиї удушеної пальцях. Автомобіль, у якім залишено нещасну жертву, був украдений.

ВОГОНЬ У ПРЕРІЯХ.

ЛЮДЕ ЗАЛИШАЮТЬ МАЙНО Й РАТУЮТЬСЯ ВТЕЧЕЮ.

ЕТВУД, КЕНЗАС, 8. квітня. — Найстарші люде не памятають такого великого вогню, щоби гнав з такою силою, як це діється тепер. Прерії горять, а фармери втікають на возах з родинами в безпечніші місця, покидаючи все своє майно. До шпиталів привозять вже перші жертви вогню.

АРМІЯ НА ПОГОТІВЛЮ.

ЛІТАКИ БУДУТЬ АТАКУВАТИ МЕКСИКАНЦІВ

ЕЛЬ ПАСО, 8. квітня. — Командант американських військ повідомив пограничного команданта федеральної мексиканської армії, що американські летуни будуть бомбардувати мексиканські літаки, як тільки ті перейдуть на американську територію, або будуть загрожувати американському населенню. Американська команда заявила, що їй важко розріжнити літаки федеральної армії від повстанчих літаків, тому вона буде обстрілювати всі мексиканські літаки без розбору.

ҐРІН ПРО РОБІТНИКІВ НА ПОЛУДНІ.

КАЖЕ, ЩО ДАСТЬ ІМ ВСЮ ПОМІЧ У БОРОТЬБІ ЗА ТІ САМІ УСЛІВЯ ПРАЦІ, ЯК ІХ МАЮТЬ РОБІТНИКИ НА СХОДІ.

ЕЛИЗАБЕТТОН, Теннесі, 8. квітня. — Вилієм Ґрін, президент Американської Федерації Праці, виголосив до 4,000 текстильних робітників бесіду, в якій заявив, що Федерація Праці взялася тепер до скріплення робітничих орґанізацій на полудні. Полудневий робітник повинен стільки заробляти, що й робітник на сході.

ЖИДІВСЬКА СВЯТИНЯ У ВАШИНҐТОНІ.

ВАШИНҐТОН, 8. квітня. — 300 делеґатів від ріжних жидівських конґреґацій рішили вибудувати в столиці величаву жидівську святиню як символ жидівської єдности.

СОЮЗОВЦІ! ПАМЯТАЙТЕ НА ВАШ НАЙДОРОЖЧИЙ СКАРБ — НА ВАШІ ВЛАСНІ ДІТИ. — РАДИ ЇХ ДОБРА ВПИШІТЬ ЇХ ЩЕ СЬОГОДНЯ ДО УКР. НАР. СОЮЗА.

35 ЛІТ ЧЕСНОЇ, СОВІСНОЇ ПРАЦІ, ДОБРЕ ІМЯ І МІЛІОНОВИЙ МАЄТОК — ЦЕ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

ЧИ ВИ І ВАШІ ДІТИ ВЖЕ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ?

КОЛИ ВАМ ДОРОГЕ СВОЄ РІДНЕ, СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКР. НАР. СОЮЗА. —

І ДІТЕЙ СВОЇХ ВПИСУЙТЕ. — ТАК НАКАЗУЄ ВАМ ЗРОБИТИ ВАШ БАТЬКІВСЬКИЙ І НАРОДНИЙ ІНТЕРЕС.

ЯКІ ДІТИ, ТАКЕ БУДЕ МАЙБУТНЄ НАШОЇ ІМІҐРАЦІЇ І УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА. — КОЛИ ДОРОЖИТЕ СВОЇМИ ДІТЬМИ, НАШИМ МАЙБУТНІМ І НАШОЮ ОРҐАНІЗАЦІЄЮ ТАК ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ ДО У. Н. СОЮЗА.

35-ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ ПРАЦІ — СВЯТКУЙТЕ ПРАЦЕЮ ДЛЯ ДОБРА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПРИЄДНУЙТЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ, А ВЖЕ ДІТЕЙ СВОЇХ ОБОВЯЗКОВО ВПИСУЙТЕ ДО У. Н. СОЮЗА.

СКЛЕПІННЯ ВПАЛО НА ПРИСУТНІХ.

В Битомі (Польща) підчас богослуження в костелі град каміння й цеґол посипався на присутніх. Кільканацять осіб важко ранених. В костелі повстала паніка. Причиною завалення склепіння є морози. Костел зачинено.

КРЕДИТ БОЛЬШЕВИКАМ.

Норвежське правительство приняло законопроєкт, який ґарантує Рад. Союзові кредит у сумі 16,000,000 норв. корон.

ЩЕ ОДНО БЕЗГЛУЗДЕ БОЛЬШЕВИЦЬКЕ РОЗПОРЯДЖЕННЯ.

Наркомпоштель (рад. комісар почт і телеграфу) у Москві видав заборону приймати посилки з середниками поживи, призначені для приватних осіб, пояснюючи ці заходи тим, що дотепер завалювано такими посилками центральні почтові установи, чим затримувалася чергова робота на почті. Длячогож тоді існує почта? Через те, що це розпорядження було поширене й на посилки з закордону, то цим здійснюється голодову бльокаду голодного населення.

МАЦИ ДО СРСР.

Радянський посол у Берліні повідомив урядово берлінський хуситський комітет, що радянський уряд дав дозвіл на привіз до СРСР 50 ваґонів маци для російських жидів.

„ТЕАТР МАЛИХ ФОРМ" У КИЇВІ.

У Києві створено „театр малих форм". Його завдання: боротися проти монопольної експльоатації ріжними спекулянтами й халтурщиками від театру так званих малих форм. Основне настановлення цього театру: працювати в робітничому клюбі й на підприємствах підчас обідньої перерви. Отже „театр малих форм" це театр перш за все для робітничого глядача. Він має працювати тільки українською мовою й це робить його чинником українізації широкого робітничого глядача. Гасло театру: „малі форми і великий зміст". Головна вимога щодо змісту — це його конкретність. Найголовніша проблема, що стоїть перед театром: відбивати злободенні питання сучасности. У тойже час театр має на меті популяризувати зразки клясичної літератури. Зокрема перед театром стоїть завдання популяризувати українські пісні й музику.

БЕЗДОМНІ ДІТИ В РАДЯНЩИНІ.

Доскульною язвою Радянщини є велике число бездомних дітей. Родичі цих дітей згинули в часі революції або виреклися їх і кинули на поталу долі, як це у большевиків стало звичаєм. Большевицька влада робить облави на ці бездомні діти, щоби примістити їх у захистах і ріжних заведеннях, однак малі волоцюги стараються звичайно вирватися зпід чужої опіки і воліють продовжати нуждене, але свобідне життя. По обчисленні комісаріяту освіти на самій Україні арештовано 11 тисяч таких волоцюгів у віці до 14 літ, що жили з жебранини або крадіжи. Більшість тих дітей хора на ріжні недуги. Найгірше стоїть справа з бездомними дітьми в Москві, Ленінграді та в инших більших містах. По селах, де родинне життя ще не знищене большевицькими реформами, тих дітей мало.

АНҐЛІЙЦІ І ЗЛОЧИНИ.

У Лондоні радили загальні збори товариства „Національна рада громадян", які звернулись до міністра гігієни з цікавою пропозицією. А саме: уряд повинен нарадитись над питанням, чи не слід було би ввести в Анґлії закону, що вроджених злочинців, безнадійно недужих і божевільних треба каструвати, щоби цим охоронити анґлійський нарід від виродження, а суспільність від здичіння обичаїв. Цю заяву підписали визначні вчені, лікарі і три епископи.

КОМУНІСТИЧНА АҐІТАЦІЯ В БЕСАРАБІЇ.

Кишинівська державна прокураторія заарештувала комуністів Жаблавського, Парву, Фуртуну, Учінікова і Катяновського, яких підозрівають у тім, що провадять підпольну аґітацію в Бесарабії. Наступлять ще й другі арештування. У звязку з цим прибув державний підсекретар Йоаніцеску до Кишинева, щоби розслідити комуністичну аґітацію в останньому часі.

ҐРИПА В ЯПОНІЇ.

В японськім місті Осака умирає денно 50 осіб на ґрипу.

БИК ЧУЄ ВІЙНУ.

В Сінкові біля Радехова поліція арештувала Романа Бика, щ поширював вістки про війну між Польщею й Росією, котра має вже вибухнути на весну.

КОМІТЕТ АКТИВНОЇ БОРОТРБИ З БОЛЬШЕВИКАМИ і ЖИДАМИ.

Серед білого дня увійшло кілька узброєних людей до державного банку в Москві, застрілили там касієра, зранили тяжко двох урядників і втікли, узявши з собою 200 тисяч рублів. Вони полишили в касі таку записку: „Комітет активної боротьби з большевиками і жидами".

БУРЛАЦЬКА ДОЛЯ.

У Парижі є захист для бездомних на вулиці Токвіль. Цими днями 11 з них отруїлось у ночі світляним ґазом. З них пізнали лиш одного старця, шевця Блеза. Инших 10 виставили у прилюдній мертвецькій „морг" на показ, може хто зголоситься і пізнасть їх. Той, хто заходить до захисту на Токвіль, не має обовязку казати свого прізвища, ні показувати ніяких паперів. Кожний, входячи, називає себе, як хоче і так його записують. З десятьох траґічно померших не пізнали нікого і ніхто не прийшов за ними до „морґи", щоби їх пізнавати.

ЛЬОҐІКА ФАНАТИКІВ.

У „Комуністі" з дня 14. лютого находимо статейку п. з. „Антирадянський виступ ученого Галанта. Наслідувач академика Єфремова". Галант — голова гебраїстської комісії при Академії Наук. Його головний злочин, що він „цілком буржуазна постать" і що „свої праці, присвячені історії Євреїв на Україні, комісія не післала на рецензію ніодному орґанови радянської преси, а в той же час післала їх за кордон до Палестини орґанам еврейських фашистів, до палестинської буржуазної ґазети і до сіоністського орґану в Лондоні. Далі: одна лондонська сіоністська ґазета оцінює деякі місця цієї роботи як матеріял проти радянського уряду і як ґазета буржуазна дуже вітає цей матеріял і самого Галанта". Щож цей Галант має спільного з Єфремовим? Послухайте: „У цих вигуках буржуазної преси ми бачимо цілковиту анальоґію до того, як українська буржуазна преса зустрічала виступ академика Єфремова". Одним словом: цензори правовірного комунізму оцінюють „правовірність" письменника та вченого не на підставі того, що він пише, а на підставі того, що про нього пише — буржуазна преса. Як бачите — наша похвала рівна присудові смерти.

СОЮЗОВИ СССР ГРОЗИТЬ БАНКРОЦТВО

КОЛИ НЕ ЗМОЖЕ ЗНИЗИТИ ЦІНИ НА ФАБРИЧНІ ВИРОБИ, ЩОБИ ЗА НИХ ДІСТАТИ ЗБІЖА ВІД СЕЛЯН.

МОСКВА (СССР), 8. квітня. — Вороги соціялізму говорять, що коли в промисловости усунути конкуренцію ріжних ґруп приватного капіталу, то неминуче ціни на всі продукти промисловости мусять сильно піднестися. Тепер у СССР ми бачимо наочне підвердження цього.

З того часу, як большевики знищили приватну промисловість і торговлю, в СССР почали рости ціни на продукти промисловости й на фабричні вироби. Нарешті ціни ці досягли такої височини, що селянство не встані набувати їх. Тому селянство припинило здачу збіжа державі по установленим нею цінам. Минулого року це привело до припинення закордонного експорту хліба з СССР, який в її фінансовій системі був основним хребтом.

Цей рік справа зі збіжам стоїть ще гірше. До врожаю ще далеко, а вже всі европейські міста СССР знаходяться щодо хліба в дуже скрутному положенні. Щоби добути від селянства хліб в обмін за фабричні вироби, большевики роспочали акцію за зменшенням цін на ці вироби. Вся комуністична преса пише тепер про цю необхідність.

Коли большевикам не пощастить добитися подешевління продукції ріжних фабричних виробів, потрібних для селянства, то вони не дістануть і цього року хліба, а це приведе до остаточного банкроцтва радянські держави. Ще Дзержинський роспочав боротьбу з високими цінами на виробництво, але скоро перетомився так, що фізично не витримав і помер на розрив серця від перетяження. Він перед своєю смертю вказав комуністичній владі, що справа удешевлення фабричних виробів є справою першорядкої ваги, від якої залежить істнування радянської влади.

ПІЛСУДСЬКИЙ БУДЕ ПРЕМІЄРОМ.

ЗНОВУ АТАКУЄ В ПРЕСІ СОЙМ. КАЖЕ, ЩО НЕ МОЖНА НАДІЯТИСЯ ГОНОРОВОГО ПОВЕДЕННЯ ВІД МАЛП, СЕБТО ВІД ЧЛЕНІВ СОЙМУ.

ВАРШАВА (Польща), 8. квітня. — Маршал Пілсудський в урядовій ґазеті оголосив свій довший артикул, написаний у властивих Пілсудському гострих виразах. У цім артикулі він нападає на сойм за те, що зважився віддати до суду бувшого міністра фінансів Чеховича, якого Пілсудський знає як найчеснішого чоловіка в Польщі.

В свойому артикулі Пілсудський отверто заявляє, що коли він стане знову премієром-міністром, то судова комісія в справі Чеховича ніколи не посміє роспочати своєї праці. Він закликає президента Мосціцького дати директиви урядови, щоб він оборонив Польщу від глупих консеквенцій соймового поступовання.

На закінченнє свого артикулу Пілсудський говорить: „Як я стану премієром, то отверто заявляю, що тоді трибунал ніколи не посміє зібратися, щоби судити Чеховича". Порівнюючи членів сойму зі злобними малпами, Пілсудський говорить, що годі надіятися гонорового почуття від малп.

АПАНАСЕВИЧ УМЕР.

ВАРШАВА (Польща), 8. квітня. — У віленській лікарні помер Апанасевич, котрий поранив себе після того, як убив двох польських поліціянтів. При ньому знайдено листа від німецьких комуністів-сталінців, які повідомляють Москву, що вразі приїзду Троцького до Німеччини вони зроблять його „нешкідливим".

ЧЕРЕЗ ОСЛА ЗГОРІЛО МІСТО.

КАРС (Туреччина), 8. квітня. — Мешканці міста Карс, яке по війні відійшло від Росії до Туреччини, звернулися до Кемаль Паші з проханням, щоби турецький уряд дав містови пожарний автомобіль. Своє прохання вони мотивують тим, що підчас останньої пожежі їх пожарний осел зноровився й не захотів возити води. Тому все місто вигоріло.

НОВІ ЗАВОРУШЕННЯ В ІНДІЇ.

ПІДЧАС ПОХОРОНУ ІНДУСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА ПОКАЛІЧЕНО 100 ОСІБ.

ЛЯГОР (Індія), 8. квітня. — Індуський автор Раджпал написав свого часу брошуру, в якій висміяв пророка Магомета. За це на нього два рази нападали магомедане, щоби його забити. Нарешті цими днями один магомеданин зарізав його серед білого дня, на базарі міста Лягор.

Підчас похорону Раджпала дійшло між Індусами та магомеданами до кривавої бійки, в якій тяжко поранено 100 душ. Британські війська з трудом привернули в місті лад.

ЖЕРТВА СУДОВОЇ ПОМИЛКИ.

ПАРИЖ (Франція), 8. квітня. — Сюди повернувся з Чортового Острова ветеран великої війни, Беллон. Він був помилково засуджений за шпіонажу на досмертне поселення в тій французькій каторзі. Тепер, через 11 років, виявилася судова помилка і йому дозволено вернутись у Францію.

Беллон тепер постарівся і знемічнів, тому просить правительство, щоби воно дало йому засоби до життя, бо він не встані утримати себе й свою родину. По закону держава має виплатити йому 2 доляри відшкодовання за шкоди, заподіяні йому помилковим присудом.

Справа Беллона викликала у Франції також негодовання, як колись це зробила подібна справа капітана Дрейфуса.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES; Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіти і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свобода": 498 Montgomery. Тел. У Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„СВОБОДА"

З приводу наближаючоїся Конвенції У. Н. Союза піднято дискусію в справі „Свободи", органу нашої організації. Сама дискусія є цілком природним явищем і з того боку нема що більше про це говорити. Інша річ, як дискутуючі підходять до самої справи. Якраз те послідне приневолює нас обговорити те становище, в якім находиться наш орган.

Памятаймо, що перше була „Свобода", а потім У. Н. Союз. Якраз завдяки ініціятиві „Свободи" й тим ідеям, які та „Свобода" голосила, вдалося згорнути під Союзовим Прапором найкращу, найсвідомішу й найбільш патріотичну частину нашої іміграції в Америці. Так було в самих початках У. Н. Союза, так стоїть справа й сьогодні. Правда, що сьогодні У. Н. Союз є великою притягаючою силою, бо має міліоновий маеток і є добре, вміло, ощадно й чесно веденою асекураційною институцією. Тому це до певної міри природне, коли наш робітник приступає до Сююза. Але той самий робітник приступав до Союза й тоді, коли ще не було доброго забезпечення. А йшов він за голосом „Свободи", яка накликувала його до організації своїх сил і промовляла до його національних почувань. Український робітник ішов за голосом „Свободи", бо переконувався на кождім кроці, що „Свобода" не стоїть ні на чиїх услугах, а служить вірно тільки українському народови. Інтерес робучого українського люду стояв у „Свободі" на першім місці вже тоді, коли „Свобода" клала підвалини під наш У. Н. Союз.

А коли наш Союз взяв „Свободу" за свою, коли „Свобода" стала органом У. Н. Союза, чи могла наша організація змінити напрям духа того часопису, якого ініціятиві завдячує Союз своє істнованнє? Чи можна було У. Н. Союзови змінити напрям „Свободи", коли саме той напрям видав найкращі плоди, коли саме завдяки тому духови „Свободи" наша безвиразна національно й ідейно іміграція перемінилася в свідому своїх національних й робітничих прав масу? І тому саме писали ми в день 35-літного ювилею нашої організації: ПІЗНАЙТЕ МИНУВШІСТЬ, А ЗРОЗУМІЄТЕ СУЧАСНІСТЬ. Бо тільки пізнавши початки нашої організації та її розвій, можемо належно оцінити вагу „Свободи", як і те, чому „Свобода" зводить так часто боротьбу. Серед боротьби зродилася „Свобода", боротьба не опускає її сьогодні. Бо ще й сьогодні не минула темнота й заскорузлість, ще й сьогодні не бракує нам звироднілих синів, ще й сьогодні посягають свою руку на збудовану мозольною працею десятиліть институцію — непрошені опікуни. Як тому 35 літ назад, так і тепер доводиться „Свободі" зводити боротьбу навіть за наше національне імя; як давно так і тепер треба нам голосити ту саму правду, що народним маєтком має правити нарід. А годі інакше говорити, бо „Свобода" це народній і поступовий часопис.

В. Богуш.

СПРАВА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ ТА НАШІ ПОЛІТИЧНІ УҐРУПОВАННЯ

(Оригінальна допись до „Свободи").

Цілий світ переживає нині дуже глибоку та затяжну кризу господарську, соціяльну, політичну та культурну. Ця криза розпочалася ще за довго до останньої світової війни. Війна та викликані нею усякі зміни на цілому світі, а особливо в Европі, лише ускладнила та поглибила цю кризу. На жаль, европейська війна та революційний рух застукали українську націю у значній мірі несподівано, а тому наші провідні політичні уґруповання не зуміли повести українську націю тим шляхом, який забезпечивби їй перемогу та визволення. До того сама наша нація знаходилася перед війною у такому розпорошеному та національно вихолощеному стані, що навіть ґеніяльний провід бувби мабуть безсилий перебороти всі ті труднощі, які довелося перебути нам підчас недавної боротьби за відновлення суверенної та соборної державности.

Проте героїчна боротьба 1917-1919 рр. увійде в нашу тисячелітню історію як блискуча сторінка, не зважаючи на невдачі та сучасне сумне становище. Майбутні українські історики докладно зясують, чому саме українська нація не виборола собі державности в той час, як деякі щасливіші нації здобули собі визволення. Тому ми не будемо зупинятися на аналізі цеї нашої боротьби. Ні, ми маємо намір висвітлити лише ті явища, що у великій мірі паралїжували нашу боротьбу за державність та зясувати, яким шляхом може українська нація в будуччині визволитись зпід чужоземного панування та вибороти собі **Суверенну Соборну Державу.** Передовсім доводиться констатувати, що 15 років назад ми не мали виплеканої ідеї суверенної державности. Тоді майже всі українські політичні уґруповання не зважилися йти далі домагань національно-територіяльної автономії в межах імперій Габсбурґів чи Романових. Звичайно, що при таких обставинах ідея **сепаратизму** від Росії чи Австро-Угорщини, як також питання **збройної боротьби** за власну державність не були поширені в масах, а плекалися лише в колах молоді та поміж нечисленними ґрупами наддніпрянської еміґрації. Мало того, коли військові події та вибух революції на Сході Европи поставили ідею української державности на порядок денний, то провідні українські політичні кола теж довгий час не відважувалися викинути прапор суверенної державности. Це свідчить про те, що тоді ми ще не усвідомили собі тої великої цілі, яку має відіграти українська нація на Сході Европи. Тай не дивно, бо століття московсько-польської неволі позбавили українську націю не лише її вищих суспільних верств, які пішли на службу чужій державности та культурі, а разом з тим у значній мірі позбавили наші маси національної свідомости та накинули їм невільницьку психольоґію покори або ненависти. Цілком зрозуміло, що при таких обставинах ідея української великодержавности Володимира чи Ярослава та ідеольоґія панування української нації на Сході Европи була чужою не лише для мас, а також для українських провідних кол. Тоді ми доросли були що найбільше до ідеї визвольних змагань наших гетьманів, які боролися за волю України з Москвою проти Польщі або з Варшавою проти Росії. Цим ми не маємо заміру зменшувати історичних заслуг Великого Богдана, завзятого Дорошенка або мудрого Мазепи. Ні, ми лише констатуємо, що Українська Народна Република утворилася як автономна держава і лише з часом перетворилася в незалежну. Таксамо і сучасна Українська Совітська Република знаходиться під зверхністю Москви, як свого часу наша козацька державність була в залежности від польських королів або московських царів. Міжнародні події в 1918 р. дали були нагоду відновити гетьманську державність на Україні, проте ґенерал Скоропадський пішов шляхом своїх попередників і загубив нашу державність проголошенням федерації з Росією, мабуть у переконанні, що гетьманська держава не може бути суверенною, а повинна знаходитися під зверхністю Москви, як то було в давнішому. Так справді воно і було, бо Великий Богдан розумів, що гетьман не суверен, а тому все мріяв про відновлення „руського князівства". Передчасна смерть, на жаль, не дала йому можливости перевести ці пляни в життя.

На жаль, на цей шлях наших гетьманських традицій стали й провідники УНР. Раніше С. Петлюра, а згодом його заступник А. Лівицький ціною зречення наших Західних Земель сподівалися за допомогою Варшави відновити українську державність на певному терені (поміж Дністром та Дніпром), що нині знаходиться під московською зверхністю. Нема сумніву, що така невеличка держава булаб лише польською виграшкою, не кажучи вже про те, що Західні Землі і надалі залишилисьби під польським пануванням, а лівобережні під російським. Сучасні керовники УНР ще й досі тримаються цієї шкідливої та утопійної концепції, не розуміючи своєї дійсної ролі. Тимчасом польський імперіялізм використовує їх акцію лише в своїх цілях і таксамо як Москва використовує Совітську Україну для поширення свого панування в Европі та для будування „соціялізму" коштом українських природних богацтв, неімовірно визискуючи працю наших селян-хліборобів (диви мою розвідку: „Україна та Росія у Совітському Союзі", Розбудова Нації, ч. 12, за 1928 р. та ч. 1—3 за 1929 р.).

З сумом треба констатувати, що також певна ґрупа галицьких політичних діячів, під впливом недавної тимчасової невдачі, стратила віру у можливість утворення Суверенної Соборної України, а натомісць стала на шлях гетьманської традиції визволення наших земель за допомогою Москви. Коли українські комуністи домагалися приєднання наших Західних Земель до Совітської України, то це зрозуміло, і ніхто з українських патріотів не має підстав виступати проти того, щоб пролєтарська диктатура як слід прочистила Галичину, Волинь, Буковину, тощо, від польсько-румунських боярів — шляхти. Проте українські націоналісти та державники повинні мати свою програму визволення української нації, а не ставати аґентами пролєтарської революції чи попихачами міжнародного капіталу.

Ні, наша недавна героїчна боротьба за суверенну соборну державність, підчас якої пролилося стільки крови найкращих синів України, виплекала той національний ідеал, який повинен і в будуччині бути нашим дороговказом; за нього ми маємо боротися з усім завзятям та рішучістю нації, що змагатиметься не лише звільнитися з чужоземної неволі, а також претендує на велико-державне становище та належне їй місце під сонцем. Ні, **український націоналізм,** що зародився підчас збройної та кровавої боротьби за наше визволення, а нині формується та кристалізується у виразну політичну ідеольоґію, поширюється на всіх українських землях, а також поміж европейською та американською еміґрацією, **намагається сінтезувати наші традиції визвольної боротьби з тою ідеєю української великодержавности,** яка тисячу років тому назад опанувала була Східну Европу. Український націоналізм стремить відновити панування української нації на всіх просторах київської держави Олега та Святослава, Володимира та Ярослава. Тоді Польща була другорядною державою, а Росії власне ще не було, бо заселені Росіянами князівства-землі були під зверхністю київських великих князів. Звичайно, ми не ставимо собі непосильних і утопійних завдань опанувати землями, заселеними Поляками або Росіянами, але майбутня Суверенна Соборна Україна буде справді великою та могутньою державою з простором у 900 тисяч кв. км. та з населенням коло 55—60 міліонів. Від Карпат аж по Кавказ та Каспій, від Дунаю аж до Волґи, опершись о Чорне та Азовське море, велика українська держава обєднає всі українські землі та визволить їх зпід московсько-польської тяжкої вікової неволі.

Бо лише таким робом можна примусити Польщу та Росію одмовитись від традиційного імперіялізму та від спроб коштом української нації добитись геґемонії на Сході Европи. Бо тільки в цей спосіб можливо досягнути повної рівноваги на Сході Европи та забезпечити там бажаний усім сталий мир. Як бачимо, український націоналізм ставить перед українською нацією справді титанічне завдання, а тому в колах українських соціялістів та демократів ідея української великодержавности не знаходить належного розуміння та викликає навіть нарікання, що ми стаємо на шлях імперіялізму. Ці обвинувачення, звичайно, не мають під собою підстав, бо український націоналізм не намагається поневолювати Поляків, ні Румунів, ні Росіян, а лише стремить **збройною силою вигнати окупантів з наших земель** та намагається, щоб українська нація стала могутною, заможною та культурною. Українські демократично-соціялістичні ґрупи ще й далі знаходяться в полоні московсько-польської політичної ідеольоґії або під впливами ріжних інтернаціональних утопійних світоглядів, а тому саме їм важко зрозуміти, що українська нація стане пануючою лише через утворення власної могутньої держави. Тим більше, що українська нація має для цього всі необхідні господарські ресурси.

(Конець буде)

ЕВОЛЮЦІЯ ПОЛЬСЬКОЇ СХІДНОЇ ПОЛІТИКИ.

Колишній пепесівський журналіст, а тепер начальник східнього відділу в міністерстві закордонних справ, Т. Голувко — по реляціям жидівського „Наш-ого Пшеґльонд-у" — виступив у Варшаві з доповідю на тему московського протоколу. Як відомо, цей польський дипльомат належить до „стопроцентових пілсудчиків". Отже висловлені ним погляди є не лише його особистими поглядами. З його доповіді, як реляціонує „Наш Пшеґльонд":

„Довідалися ми вкінці, що „орієнтаційна" ідеольоґія того табору в останніх літах перейшла ґлибоку еволюцію. Прелеґент сказав без обиняків, що з точки погляду державних інтересів Польщі радянський уряд є найвідповіднішим для неї російським урядом. Кожний інший уряд, який повстав би на румовищах більшовизму, мусів би розпочати з Польщею територіяльні спори, як на виленському відтинку, так і на фронті „Всходней Малопольскі". Таким чином п. Голувко внівець повернув фантастичні перспективи „розлупування" радянської держави на низку нових незалежних держав, а головно закинув плян відірвання від Москви України, яка на думку деяких утопістів могла би перетворитися в „національну" державу, залишаючись в границях, устійнених рижським трактатом".

Таким чином зліквідовано орієнтаційні спори, які повстали підчас війни і продовжувалися також після заключення рижського трактату. В таборі пілсудчиків, що проголошували „федерацію", остаточно побідила ендецько-вшехпольська концепція, розвинена й уґрунтована Ст. Ґрабським про порозуміння зі Совітами. Бебістичний табор, який у внутрішній політиці: національній, соціяльно - економічній, культурно-уніфікаційний і всякій іншій в 90 проц. здійснює ендецьку програму, під деяким оглядом у практиці її навіть перевисшуючи, приймив ту програму й відносно східного фронту закордонної політики. Бо з територіяльної точки погляду більшовицький уряд, творець рижського трактату й московського протоколу, є справді найвідповіднішим для сучасної Польщі урядом.

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ.

ГЕТЬМАНСЬКИЙ СУД

(Історична повість).

(3)

— Я не на паню гетьманову задивився, — посол відповів очунявши — а на вас, пане гетьмане. Не знаю, чи мої уха добре чули. Я вже дещо випив, але не так богато, щоби недочувати, або не зрозуміти сего, що чую.

— Чи я що таке дивне сказав?

— Та воно, вибачайте, дуже дивне. Ви питаєте, чи мій гетьман не вислав мене бунтувати вас до повстання проти Польщі... То вас що лиш бунтувати треба?

— Як я сам не бунтуюся, то хіба що лиш треба. Але я себе не дам збунтувати. Всякі повстання мені осоружні, бо попередні повстання козаків навчили мене, що вони недобре кінчаться.

Посол ще сильніше витріщив очи, роззявив губу. По хвилевій мовчанці промовив:

— Повстання вам осоружні? А все те, що в послідних часах сталося, то не повстанне? Ваш побіг на Запороже; де ви збунтували козаків, що там стояли ґарнізоном, і тих, яких вислано з Чигирина, щоби спіймали вас... се не повстанне? Ви знівечили польські армії. З одної ніхто не спасся, з другої майже ніхто. Се не повстанне? Ляхів на козачій Україні вже нема. Одних козаки повбивали, другі втікли. Чи вас треба щолиш підмовляти, щоби ви їх повикидали крізь вікно? Все те, не повстанне вже доконане?

— Таки не повстанне!

— То щож се було?

— Звичайний шляхоцький заїзд. Шляхтич Чаплінські заїхав шляхтича Хмельницького. Шляхтич Хмельницький не дав собі наплювати в кашу, отже заїхав шляхтича Чаплінського. Так в Польщі здавна водиться. Ви бачили мою жінку. Скажіть самі, що ви зробилиби, якби таку жінку вкрав вам який шляхтич? Чи ваша шабля сиділаби тихо в піхві? Що ви зробилиби, якби взяв собі ваш двір? Чи ви не зробилиби так, як я зробив? Я пішов до суду, але що не міг добитися мого права грамотою, зробив, як инші роблять, правуючися шаблею.

— Вибачайте, пане гетьмане, але ви не на Чаплінського, а на коронне військо вдарили і знівечили його.

— Хто вам таке наплів?! — Хмельницький крикнув будьтоби здивований. — Жінко, наші чарки порожні!

Хмельницька надбігла і наляла: послови малмазії, Хмельницькому води. Хмельницький ковтнув чарку і сплюнувши, повторив:

— Хто вам таке наплів? Може й ваш князь думає так? Пийте, пане посол, не позирайте на мене, як теля на нові ворота. Вибачайте, що прирівную вас до теляти, але горівка вже троха розпускає мій язик. Мені ані в гадці було бити на королівське військо. Не я на військо мого короля, а се військо на мене вдарило. Я йшов на Чаплінського відбивати жінку, відбивати мій, Чаплінським забраний хутір. Я дуже не-люблю, як мені хто стане поперек дороги. Такого я все розторощу. Якесь військо, я й не знав, що воно коронне, вдарило на мене і на мого приятеля Тугая, отже ми мусіли боронитися. Маленький червачок борониться, як його хочеш роздоптати. Чи то я тому винен, що син польського гетьмана спанібратався з моїм ворогом Чаплінським, напав на мене і присилував мене боронитися? Ви се звете бунтом?

— А під Корсунем?

— Там знов сам гетьман Потоцкі загатив мені дорогу до мого Суботова і до моеї жінки. Я й не знав, що то військо гетьмана. Нехайби був не пхав пальців між двері. Нехайби був не втиркався до мого спору з Чаплінським. Його син бувби не погиб, він сам бувби не попав у татарські лика. Яке йому було діло до того, що два шляхтичі почубилися?!

— Коли се була тільки війна шляхтича Хмельницького з шляхтичом Чаплінським, то чогож ваші полки загналися аж в землі Литви? Чи полковника Головацького і инших вислали на Литву шукати Чаплінского? Хто вам сказав, що Чаплінські у нас? Якби не те, що мій гетьман лежить недужий, то бувби з усею своєю потугою вирушив боронити Литву.

— А вам хто сказав, що то я наслав на вас Головацького, та що він взагалі мій полковник? Все козацтво і взагалі весь український народ використав ту війну Чаплінского зі мною. Кождий був покривджений, отже кождий погадав собі: „Що вільно Хмельницькому, се вільно й мені!" Ось як прийшло до того, що тепер скрізь бються. Не скажу, щоби се не було за моїм приміром, але до того, щоби все те я робив, ще дуже далеко. Аж тепер все козацтво зачинає зголошуватися під мою булаву. Аж тепер може буду мати силу приказувати всім Українцям. Скористаю з сего, і всім, що опиняться під моєю булавою, прикажу, щоби від них не було ніякої кривди в землях, що є під реґіментом вашого князя, приятеля козаків і грецької віри. Але, якби Литва схотіла помагати Ляхам, то... самі доспівайте собі!

— Мій гетьман дуже втішиться, коли йому перекажу ваші слова.

— Перекажіть йому се. Перекажіть, що в дальшій погоні за Чаплінським на Литву не заженуся.

— Хоч ви все тільки про Чаплінского, то таки не заперечите, що та ваша війна з Чаплінським, сей шляхоцький заїзд перемінився у велике повстаннє українського народу проти Польщі. Ви гетьман сих повстанців.

— Але не я викликав се повстаннє. Викликали самі Ляхи через те, що не шанували привілеїв козацтва. Тих привілеїв, які козацтво дістало від польських королів. І не даром дістало, бо нераз і не два заплатило за них своєю кровю. Чи то моя вина, що козаки, раз вже рушившися, хочуть мати якусь владу над собою і не бачучи иншої, пхаються під мою булаву? Се й для Польщі ліпше. Король помер і Польща не має голови. Чейже і на українських землях Польщі потрібний лад. Нема кому робити його, то я роблю. Як Польща дістане нового короля, то я мою булаву покладу у ніг його.

— На таке не заноситься, бо все те, що я в дорозі сюди і тут в самім Чигирині бачив, показує, що се таки повстаннє, яке Польща, коли схоче вдержати Україну при короні, буде мусіла здавити силою.

— Хочби й так, то в тім, ще раз кажу, не моя вина. Я повстання проти Польщі не робив, тільки сягнув рукою по се, що було моє. Ніяке повстаннє мені не потрібне, бо я своє вже дістав, бо відбив Суботів і жінку. Козаки, як своє дістануть, також сядуть тихо. Не богато жадають. Нехай Польща віддасть їм се, що вони вже мали. Я, хоч моє вже дістав, не лишу їх в такій скруті. Буду їм помагати, бо й я з козачої братії і козаки помогли мені проти Чапліньского. Якби я справді робив повстаннє проти Польщі і якби козацтво справді хотіло відірвати Україну від польської корони, то ми булиби не вислали послів до варшавського сойму. Тепер у Варшаві мої посли з домаганнями козацтва. Торгуються. Чи з повстанцями проти держави Варшава балакалаби? Чи мої посли важилисьби їхати туди? Не боялисьби скінчити так, як скінчив Наливайко і його товариші? Як Польща приверне козакам їх привілеї, як згодиться побільшити число вільних козаків, як обезпечить права грецької віри, то огонь, міркую, потахне.

— А як не потахне? Як ваші люди не послухають вас? Розгулюканий, рознузданий нарід тяжко уговтати.

— Га! Тоді Польща нехай скаже собі: „допуст божий!"... Жінко, наші чарки порожні!

Хмельницький, будьтоби від надміру горівки, став гикати, протирати очи і молоти язиком ні се, ні те. Коли випив ще одну чарку води і крепко сплюнув, став ще догадніше верзти. А все держав посла за полу, неначеби боявся, щоби сей не втік. Та посол не думав утікати. Навпаки, надіявся, що Хмельницький по пяному вищебече щось таке, чого йому не позволяла сказати обережність тверезого. Але Хмельницький взагалі замовк. Гикав, чіхався в потилицю і тер очи, будьтоби зганяючи з них сон. А все держав посла за полу. Нараз схопився і каже:

(Дальше буде)

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Запорожська Січ, від. 75 повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 14-го квітня, в годині 1-ій пополудни, в гали під ч. 3464 Cicotte Ave. Всі члени повинні зійтись на час, бо маємо много важних справ до полагодження. Пригадується члена, що 35-літна ювилейна кампанія вже кінчиться 22-го квітня. Хто ще не вписався до сего часу, ані своєї жени чи дітий, до У. Н. Союза, нехай зголоситься на мітінґу. — С. Дідула, секр.

РОМ, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 121, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться 14. квітня, в год. 1.30, в гали F. Klara, 225 S. Washington St. Проситься всіх членів явитись на означений час. Є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеґлости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени повинні прийти на сей мітінґ і сказати своє слово до проєкту на конвенцію У. Н. Союза. Буде справозданне з балю. Члени повинні вписати до У. Н. Союза свої діти і приєднати нових членів. Мітінґ в справі будови У. Н. Дому відбудеться в ту саму неділю, зараз по мітінґу братськім. Всі члени повинні бути на сім мітінґу. Не явившийся член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — П. Чериватий, пр.; М. Павелко, кас.; В. Чуйко, секр.

ЛАКЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василія Вел., від. 87, повідомляє, що чвертьрічний мітінґ відбудеться в годині 1-ій попол., в неділю, 14. квітня, в гали парохіяльній при Ellicott Road. Буде справозданнє чвертьрічне і другі справи. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеґлости. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — Лука Курило, пр.; Ник. Трояновський, секр.

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ

Ч. 36.

НЮ КЕНСІНҐТОН, ПА.

Братство св. Арх. Михаїла, від. 296 УНС, ухвалило кілька точок проєктів під розвагу шановним делеґатам і делеґаткам на 17-ту Головну Конвенцію У. Н. Союза.

1. Щоб на будуче конвенції скасувати, бо вони побирають грубі тисячі долярів, а замінити їх чим иншим. Можна зробити в такий спосіб, щоби було призначено з кождого стейту по кілька репрезентантів. Приміром, котрий стейт має більше число членів і відділів, той стейт мавби дати більше репрезентантів, так, щоби число делеґатів не перевищало 50. Ми певні, що тих 50 людей можуть більше зробити ніж 380 делеґатів.

2. Фонд конвенційний щоби зістав надалі таким, як є тепер, тоді з того фонду можна уділяти велику поміч „Рідній Школі", політичним вязням, боєвому фондові, сиротинцеві та на инші українські народні цили.

3. Жадаємо, щоби У. Н. Союз позичав гроші на перший морґеч не лиш в околиці Головної Канцелярії, де касієр може наочно таку позичку контролювати, але й на дальші околиці, там, звідки Союз отримує кождого місяця гроші.

Всякі оплати оплатить позичаючий, а адвокат за 25 долярів припильнує такої позички в данім повіті.

4. Справа Сиротинця при У. Н. Союзі мусить бути вирішена на теперішній Конвенції, бо такого дому конче потрібно на чужині, де-б ми могли примістити наших старців і сиріт.

5. Щоби можна приймати до У. Н. Союза не лише дітей членів, але також і не-членів, лише щоби були Українцями. Тим подвоїмо діточі ряди нашої орґанізації, бо наша молодіж пропадає в чужому морю, куди її тягнуть чужі асекурації.

6. Писарі відділів мають мати платню з каси У. Н. Союза. Такий писар працює задармо, або за дуже малу платню, до того він мусить сам оплатити всі почтові видатки, а навіть віслати календар позамісцевим членам. Це є кривдою для такого секретаря.

7. Календарі від У. Н. Союза повинні члени діставати даром, як памятку. Тепер на календарах богато терпить відділова каса хорих, бо одні возьмуть, другі кричать, а треті зовсім не беруть, бо не вміють читати, а відділ мусить заплатити таку суму, на яку одержав календарів від Головного уряду.

Це можна зробити в той спосіб, щоби долучити 2 центи до 57 і зробити 59 центів на фонд усіх фондів, що є дотепер. Отже член заплатить 24 центи на рік і при кінци року дістане календар і на тім не потерпить ані каса Союзова, ані відділова.

8. Дати вотум довіря урядникам Обеднання за їх щиру й хосенну працю для добра поневоленого українського народу в Рідним Краю.

9. Політику вести в чисто українськім національнім дусі з більшою силою ніж дотепер.

Рутенство поховати і відправити по нім панахиду. Ми повинні мати одну назву — Українці, а не так, як до цього часу було: Рутенці, Русини, Руснаки і т. д.

10. Часопис „Свобода" най останеться надалі денником і повинна бути побільшена до 6-ти сторін, щоб могла більше подавати наукових статтей, про історію й культуру українського народу, про його минуле й теперішне.

Бажаємо як найкращого успіху пов. делеґатам і делеґаткам.

За Бр. св. Арх. Михаїла, від. 296 УНС: **Іван Лобур,** предс.; **Іван Коваль,** кас.; **Петро Пастернак,** секр.; **Петро Пастернак,** делеґат.

Ч. 37.

КЛІФТОН, Н. ДЖ.

Товариство Українська Січ, від. 182 УНС, в Кліфтон, Н. Дж., на своїх місячних зборах дня 10 березня ухвалило слідуючий проєкт на 17 головну конвенцію У. Н. Союза:

В місяцю маю б. р. зїдуться представники всіх відділів У. Н. Союза на конвенцію, щоб нарадитись, як вести дальше працю нашої могутньої орґанізації Укр. Нар. Союза.

Віримо, що зійдуться свідомі Українці-делеґати і радитимуть щиро для добра УНС. Перед нами велике завдання: як скріпити наш Союз, щоб всю нашу еміґрацію притягнути в ряди У. Н. Союза, щоб прискорити будову сиротинця і щоб причинитись до скорого визволення українського народа з ворожих окупацій.

По відділах рух. Відділи живо інтересуються, насилають проекти, щоби ця Конвенція випала славно для добра У. Н. Союза. Тому й наш відділ, не лишаючись позаду, ухвалив отсей проєкт:

1. Щоб приймати до У. Н. Союза й таких дітей, яких батьки не належать до Союза.

2. § 25, котрий каже, що гості можуть бути допущені на конвенцію, однак не мають жадного голосу, змінити так, що коли гість, член УНС, має якусь добру гадку для добра У. Н. Союза, то уділити йому голосу.

§ 3 каже про просвітну діяльність УНС, щоб видавати книжки, чи журнали для просвічення членів. Ця діяльність Просвітної Комісії стояла дотепер на мертвій точці, бо жадні книжки ані журнали не виходили. Тому треба: а) привести в рух діяльність Просвітної Комісії, б) видавати хоч раз в місяць яку книжечку чи журнал, щоб члени набирали знання й це притягне других, нових членів до У. Н. Союза.

4. „Свобода" щоб виходила на 8 сторін друку, бо дотеперішних 4 сторони цілком не вистарчає, де стільки оголошень ріжних, а читати мало. Тепер члени щораз більше інтересуються орґанізаційними справами й народними, а на чотири сторони неможливо все помістити.

Щоб вдодатку видавати недільне число „Свободи". Щоб у „Свободі" був заведений медичний відділ, де треба містити ріжні лікарські поради. Се принесе користь, бо зменшиться смертність членів.

5. Редакторам „Свободи" дати вотум довіря, бо вони свою роботу робили добре й хай вони зістануться на дальше на своїх становищах, хіба що требаб дібрати більше сил, як „Свобода" буде виходити в більшім обемі.

6. Для дітей видавати раз у місяць журнал на половину в українській та в анґлійській мовах. Дотеперішний квартальник в анґлійській мові не надається, бо діти нічого не читають по українськи. Діти в Америці мають досить що читати по анґлійськи, а нам треба дітей виховувати в українськім дусі й учити української літератури, бо як лиш будуть читати по анґлійськи, то за кільканацять літ в нашім Союзі будуть урядувати лише по анґлійськи. Цього треба уникнути. Другі народи мають старшу еміґрацію, а помимо того вони більше видають літературу у своїй мові.

7. Щоб члени діставали опуст, дивіденди.

8. Щоб члена не суспендовувати за один місяць, як не заплатить, а дати час до трох місяців.

9. Щоб відділові секретарі мали якесь винагородження з каси УНС, бо вони дуже обтяжені працею, більше для Союза ніж для відділу. Коли будуть мати платню, то будуть ще більше працювати для добра орґанізації.

10. Щоб збільшити фонд народний з двох центів на 14 центів, не накладаючи більше датків, а се в слідуючий спосіб: з фонду адміністраційного взяти 7 центів і долучити до фонду народного. Фонд резервовий 5 центів знести і се додати до фонду народного.

Отже фонди після нашого проєкту булиб такі:

Фонд адміністраційний	30 ц.
Фонд запомоговий ...	8 "
Фонд конвенційний ...	5 "
Фонд народний	14 "
Разом	57 ц.

Над сим проєктом подумайте, шановні делеґати. Дотепер фонд народний був смішно малий, бо лиш 2 ц. і то в хвилі, коли наш народ поневолений і потребує найбільше помочи. Очи Рідної України звернені на поміч від нашої орґанізації УНС. Цей фонд додасть духа нашому народови, додасть моральної й матеріяльної помочи до скорого визволення Рідного Краю в одну Соборону Україну. Не будьмо самолюбами, Україну любім понад все й во время люте подаймо їй поміч.

11. Щоб як найбільше приєднати членів до У. Н. Союза, то вступне знести.

12. Щоб Головна 17 Конвенція виасиґнувала 500 дол. на Рідний Край, як можливо, то й більше.

13. Щоб Головна Конвенція вислала протест до Ліґи Народів і до Вашинґтону проти окупацій українських земель.

При кінци бажаємо Гол. Конвенції і делеґатам доброго успіху, щоби ця Конвенція принесла бажаний успіх для добра нашої орґанізації і добра українського народу.

За уряд Тов. „Українська Січ", від. 182 УНС: **Михайло Швець,** предс.; **Григорій Яськів,** секр.; **Іван Роздзябик,** кас.; **Василь Бродський,** делеґат.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Тарасове Свято.

В неділю дня 24 березня с. р. пертамбойська громада обходила торжество — память смерти нашого ґенія Тараса Шевченка. І мені, як гостеві того свята довелося пережити радісну святочну хвилю, будучи на тім концерті, влаштованім українською парохією, силами місцевого хору Тов. „Боян" і шкільного Тов. „Луг". Глядіти, як у святочнім настрою наша шкільна молодь і старші віддають честь тому, що не жалів свого життя для свого поневоленого народу, належить безперечно до радісних хвиль. Свято (як я довідався) розпочалося в часі Служби Божої в українській церкві, де о. М. Лисяк відслужив панахиду за упокій ґенія і тих, що наложили головами, виконуючи заповіт Шевченка. Заразом долучено прошеннє до Всевишнього, щоби дух Шевченка не покидав нас ніколи.

О 7 год. вечер при заповненій публикою галі і при вступних словах, які виголосив гр. Й. Ґоліновський, розпочато святочний концерт. Велика програма концерту складалася з 24 дібраних до свята пісень, з яких одинацять пісень відспівав хор Тов. „Боян", а 13 молодечий хор на три голоси, Шк. Тов. „Луг". Хорові точки були переплітані: солями, дуетами і деклямаціями. Всі точки концерту були виконані дуже старанно й тому без пересади можу висловити на цім місци признання як для тов. „Боян", тов. „Луг", так і для їх ревного управителя і діріґента гром. Йосифа Букати.

Не для хвальби пишу я отці слова признання, а для заохоти других, щоб знали, що тим, котрі працюють з посвятою на народній ниві, належиться заслужене признання. І пертамбойська громада, зібрана на концерті, знала оцінити ту взнеслу працю і нагородила виконавців програми за кождим виступом грімкими оплесками.

Нам усім треба добачувати ріжницю між тими, які беруть чинну участь в народній праці й святочних виступах, а тими, які мимо своїх здібностей тратять вільний час від праці при чарці, картах чи при инших того рода сходинах. Тому треба нам відноситися з пошаною і признанием до тих, що жертвують труд і талан для добра загального.

Фортепяновий акомпаніямент спочивав у руках талановитої нашої пяністки п-ни О. Ваверчак.

З того святочного концерту виніс я ось такі враження: Коли наша молодь буде ведена по других місцевостях такими шляхами, якими ведуть її виховавчі сими в Перт Амбою, то тоді не треба нам боятися за нашу національну будучність. Бо годі припускати, щоби та молодь, яку вихованоззарання в горячій любові до свого рідного, могла з часом затерти в собі ті благородні черти, які зістали вириті в їх діточих серцях.

Святочну мову виголосив д-р Л. Мишуга, змалювавши присутнім образ того часу, в якім виступав Шевченко, та ті ідеї, які відродили наш нарід і пхнули його до боротьби за свого самостійність.

Гість.

Нинішня молодь. Учитель: — Кушпіта, хто побідив Филистинів?

Ученик: Пан професор певно має на думці вчерашній змаг? Я не читав ще нинішніх спортових звідомлень, але можу зараз принести ґазету.

Велика Сензаційна Боротьба

ДУШИТЕЛЬ ЛУІС проти ДЕВІТО

ЗАЛІЗНЯК проти СМИТА КИРИЛЕНКО проти СТОКА

ВЛАДЕК ЗБИШКО

— ПРОТИ —

ДЖЕКА ВАШБУРНА

ГЕНРИКОЗ

— ПРОТИ —

ҐРОБМАЄРА

В СЕРЕДУ, ДНЯ 10-ГО КВІТНЯ, 1929 РОКУ

В СТАР КАСИНО, 107 вул. і Лексінгтон Ав., НЮ ЙОРК, Н. Й

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.15 ВЕЧЕРОМ.

Дороговказ: Брати 3-тої Евені елевейтор до 106 вул., або Лексінгтон-Ев. собвей до 104 вул.

ЖАК ПФЕФЕР, менаджер.

Учитель: Грішить, хто забирає чужу власність. Федю! Що ти робиш, як вкрадеш яблуко сусідові?

Федь: Скоро втікаю.

— Ви не в силі уявити собі, який то зарозумілий цей актор Славський! Коли він наприклад дома чує, як дощ бє до вікон, він підбігає та кланяється!

В лазні. — скільки коштує купіль?

— Два доляри.

— То прошу мені дати лише пів тікета, вмиюся тільки до пояса.

— Щож ви дали вашій жінці на імянини?

— Нічого. Сказала, що найкращим подарком бувби для неї новий чоловік. На жаль, я не міг найти кандидата.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

НА ПРОДАЖ ҐРОСЕРНЯ І БУЧЕРНЯ в дуже добрім положенню, бизнес добре вироблений межи нашими і иншими людьми. Продається тано з причини слабого здоровля. По близші інформації голоситись до: 80-4

N. S. M., c|o SVOBODA
81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

НА ПРОДАЖ корнеровий чотирофамілійний дім з першої клясу бучернею і ґросернею, в шторі машина на лід, одинока бучерня в сій околиці; ґарадж на два авта, мурований з цегли. Теперішний властитель виходить з бизнесу. Голоситися до:

DAUER & COMPANY,
547 Broadway, Bayonne, N. J.
Telephone Bayonne 3868.

КОНКУРС.

Українська греко-кат. Парохія Преч. Діви Марії в McKees Rocks, Pa., пошукує дякоучителя. Мусить бути характерний, тверезий, добрий діріґент, охочий до праці, себто: давати театральні вистави, уряджувати концерти і провадити українську діточу школу. Платня після умови, посада до обняття від 25-ого квітня 1929. Некомпетентні хай не подаються. Зголошуватись треба на адресу: **ST. MARY'S UKRAINIAN GR. CATH. CHURCH, 116 Ella St., McKees Rocks, Pa.** 75—

UKRAINIAN Finance & Investment Corp. of Newark, N. J. Випожичає гроші на 1, 2 і 3 морґечі. Шери: Preferred шер $25.00, Common шер $20.00. По всякі інформації голосіться до контрогобудь з понизших урядників: **І. Лисак**, предс.; 163 Myrtle Ave., Irvington, N. J.; **М. Брудер**, секр., 17 Market St., Newark, N. J.; **Т. Каськів**, касієр; 600 High St., Newark, N. J.

ПОТРІБНО АҐЕНТІВ.

ДОБРА ПРОПОЗИЦІЯ.

досвіду не вимагається. Голоситися від 9-тої рано до 6-тої вечером під ч. **136 LIBERTY ST., NEW YORK CITY. Room 223.** 80-6

ПРОДАЄ ДОМИ В МІСТІ НЮ ЙОРКУ
Українська Фірма
S. FESOLOWICH & N. KOBZISTY, EXCHANGE REALTY CO.,
41 East 7th St., New York City.
Tel. Orchard 9677. 16—

For all stomach and intestinal troubles and disturbances due to teething, there is nothing better than a safe Infants' and Children's Laxative.

MRS. WINSLOW'S SYRUP

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядáнием абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепраеаджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

DR. M. SMITH

переніс свій офіс під число

67 EAST 7th STREET NEW YORK CITY
TEL. ORCHARD 6072.

DR. ZINS

(СПЕЦІЯЛІСТ, ВІД 28 ЛІТ)
КРОВНІ, ШКІРНІ І НЕРВОВІ ХОРОБИ.
ЖОЛУДОК, КИШКИ, СЦІЯТИКА ЛЕГЕНІ, БРОНКІТІС, ШКІРНІ ВИКИДИ.
ЗАГАЛЬНЕ ОСЛАБЛЕННЄ ТА ДРУГІ ХОРОБИ УСПІШНО ЛІЧЕНІ.

МОЇ ОПЛАТИ УМІРКОВАНІ. ПОРАДА ДАРОМ ДОВІРОЧНА.

ЕҐЗАМІНАЦІЯ КРОВИ І X-RAYS.

110 EAST 16th ST. N. Y.
межи Irvington Pl. і Union Square
Денно 9—8 P. M. Неділі 9—4 P. M.

СЛАБІ НЕРВИ?

Пані Г. Л. Гаррис, Фабер, Ва., каже, „Коли я зачала брати Nuga-Tone я була нервово розбита. Я була також слаба, чулася притуплена й дрімлива, бракувало мені енерґії, мала бідну кров, стратила вагу й мене мучила короткість віддиху. Я брала Nuga-Tone лиш 20 днів і можу правдиво сказати, що я чуюся лучше й більше живою людиною ніж я відчувалася через місяці".

Через 35 літ Nuga-Tone сповняв чудову роботу в успокоюванню й зміцнюванню подразнених, слабих, нервових людей, збогачуючи кров і даючи збільшену силу й енерґію всім органам і мязам. Nuga-Tone також направляє апетит і помагає травленню, перемагає нудність, заворот, біль голови, ґаз або здуття в жолудку або кишках і запір. Він звільняє подразнення нирок або міхура в кількох днях, в багатьох случаях і збільшує вагу в худих, зужитих людях. Берiть його кілька днів і зауважте велике улучшення. Nuga-Tone продається аптикарями й мусить дати вдоволення, або Ваші гроші звернуться. Дивіть на гарантію на кожній наліпці.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

НА ПРОДАЖ ФАРМИ!

Весна надходить, не дивіться на ті безробіття тай на ті вічні страйки, купіть собі добру фарму 175 акрів, при битій дорозі, 35 акрів грубого ліса, 85 під плуг, решта пасовиско, дім 7 кімнат, вода в домі, 2 барні, курник, ґарадж, молочарня, 12 коров, 11 ялівок, 1 бугай вся худоба тестована, 2 коні, 75 курей, вся машинерія. Ціна $6,700, готівкою $300., решта на легкі сплати. Голоситися до **Philip Presowitz, Budrick Farm Agency, 51 Washington Ave., Endicott, N. Y.**

УКРАЇНСЬКА КВІТЯРНЯ

— під числом —

125 EAST 7th ST., NEW YORK CITY

поручає цвіти на всі нагоди як на: гарні букети на весілля, вінці погребові, а також цвіти вазонові, як: рожі, лілії, цвіти тяті і много инших.

Замовлення виконує скоро і ціни умірковані.

Поручаючися ласкавій памяти, остаюсь з поважанем 42—

Д. М. Колісник, власт.

TOMPKIN'S SQUARE FLORIST.

НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН.

Деревця овочеві (щепи) всякого рода, рівнож дерева тінисті, корчі оздібні, рожі, винограда, живоплоти і т. п. Усі дерева є інспектовані через State Mass. і гарантовані, що як котре не прийметься, дається безплатно друге. Пишіть по цінник: 39—

SHABAN NURSERY,
ДМИТРО ШАБАН, власт.
27 ARTISAN STREET, WILLIMANSETT, MASS.

PAIN-EXPELLER
REG. U. S. PAT. OFF.

МІЛІОНИ ВАШИХ ЗНАКОМИХ КАЖЕ

що нема ліниментy, котрийби так скоро ділав і так вдоволяючо як ПЕЙН-ЕКСПЕЛЄР. Вони вживають його на Простуду, Болі в Грудях, Болі голови, Болі в хребті, Болі Мускулярні, Штивні Сустави, Звихнення, Потовчення, Ревматичні Болі, Невральгія, і т. п. А приємні полекші які вони діставали були неоцінені.

Лишень впевніться все що дістаєте правдивий. *Котвиця*, торговельний знак, на пачці буде вашим забезпеченнем. Цінна і вартісна книжечка знаходиться в кождій пачці коло бутельки в ПЕЙН-ЕКСПЕЛЄР.

У всіх аптиках
35 центів і 70 центів
або впрост від

The Laboratories of
F. Ad. RICHTER & CO.
BERRY AND SOUTH FIFTH STS.
BROOKLYN, N. Y.

KILLS PAIN

В НЕДОВГІМ ЧАСІ ВІДЗИСКАЄТЕ ЗДОРОВЛЯ І СИЛИ

ТАКОЖ ОХОРОНИТЕСЯ ВІД ІНФЛЮЕНЦІЇ.

ВСЯКОГО РОДА ХОРОБИ І НЕДОМАГАННЯ ДОКУЧАЮТЬ ЛЮДЯМ, НЕ ЩАДЯТЬ НІ БОГАТОГО НІ БІДНОГО — ЗНАХОДЯТЬ СВОЇ ЖЕРТВИ В МІЛІОНЕРСЬКИХ ПАЛАТАХ І В СКРОМНИХ МЕШКАННЯХ РОБІТНИЧИХ.

НЕДОМАГАННЯ І ТЕРПІННЯ ЛЮДСЬКОГО ОРҐАНІЗМУ МАЮТЬ НАЙРІЖНОРОДНІЙШІ НАЗВИ.

А В ДІЙСНОСТИ СЕ ВСЕ НЕ Є ЩО ИНШЕ, ЯК РОЗЛЯГЛА ХОРОБА ОРҐАНІВ ТРАВЕННЯ: ЖОЛУДКА, КИШОК І НИРОК.

БОЛІ І ЗАВОРОТИ ГОЛОВИ, БОЛІ І ЛОМАННЄ В РУКАХ, НОГАХ, КРИЖАХ І ПЛЕЧАХ, ОПУХНЕННЯ НА НОГАХ І В СТАВАХ, ДРОЖАННЄ, КОЛЕННЄ І ЛОМАННЄ В РІЖНИХ ЧАСТЯХ ТІЛА, ОСЛАБЛЕННЄ ОЧЕЙ І ШУМ В УШАХ, СИЛЬНЕ БИТТЄ СЕРЦЯ, ТЯЖКИЙ, НЕРЕҐУЛЯРНИЙ СТОЛЕЦЬ, НАДМІРНІ ПОТИ І ГНИЛИЙ ВІДДИХ З УСТ, ЗАГАЛЬНЕ ОСЛАБЛЕННЄ, ПЕРЕМУЧЕННЄ І ЗДЕНЕРВОВАННЄ, БРАК АПЕТИТУ І БЕЗСОННІСТЬ — У ЖІНОК ВСЯКІ ВНУТРІШНІ БОЛІ І НЕРЕҐУЛЯРНОСТИ — ТІ ВСІ ХОРОБЛИВІ ОБЯВИ Є ПЕРЕВАЖНО В НАСЛІДОК ЗЛИХ ПРОЦЕСІВ ВІДЖИВЛЮВАННЯ І ТРАВЛЕННЯ. НА 100 ЛЮДСЬКИХ ХОРІБ — НАЙМЕНЧЕ 90 МАЮТЬ СВОЮ ПРИЧИНУ В ЖОЛУДКУ, В КИШКАХ І В НИРКАХ.

ТОМУ, ЩО ОБРАЗ СЕЇ РОЗЛЯГЛОЇ ХОРОБИ МАЄ РІЖНІ ФОРМИ — ІСТНУЄ НА МАРКЕТІ ЦІЛА МАСА НАЙРІЖНОРОДНІЙШИХ ПІҐУЛОК, ПОРОШКІВ, ПЛИНІВ, МЕДИКАМЕНТІВ, МІКСТУР І МАСТЕЙ, ЩО ЇХ ПОРУЧАЮТЬ ХОРИМ ЛЮДЯМ. БІЛЬШІСТЬ СИХ СРЕДСТВ НЕ Є В СТАНІ УЗДОРОВИТИ, ЩО НАЙБІЛЬШЕ ДАЮТЬ ПОЛЕКШУ НА ЯКИЙСЬ ЧАС.

МИ ПОРУЧАЄМО СРЕДСТВО СКУТОЧНЕ, ПРИНОСИМО ПЕВНУ ПОМІЧ.

НАШЕ ЗНАМЕНИТЕ СРЕДСТВО „MILLERTONE" ПРИРІВНОЧАСНІМ ЗАСТОСОВАННЮ ВИМОГІВ ГІҐІЄНИ ВДАРЯЄ В САМУ ПРИЧИНУ ХОРОБИ — Є ОТЖЕ СПРАВДІ ПОМІЧНЕ — ДІЛАЄ ПЕВНО І СКОРО.

„МІЛЄРТОН" — СЕ МІШАНИНА З НАЙШЛЯХОТНІЙШОГО ЗІЛЛЯ І РІЖНИХ ДОБИРАНИХ ЦВІТІВ І КОРІНЧИКІВ — НЕПЕРЕРОБЛЕНА ШТУЧНО — АЛЕ В ТАКІМ СТАНІ, ЯК ПРИРОДА ЇХ ВИДАЛА.

ПРИЄМНИЙ В СМАКУ — ПОЄДИНЧИЙ В ЗАЖИВАННЮ.

„МІЛЄРТОН" ОЧИЩУЄ ЖОЛУДОК, КИШКИ І НИРКИ — ОЧИЩУЄ КРОВ — ЩО Є НАЙВАЖНІЩОЮ РІЧЮ ДЛЯ ВІДЗИСКАННЯ ЗДОРОВЛЯ З ВСЯКОЇ ХОЧБИ НАЙТЯЩОЇ І НАЙДОВШОЇ ХОРОБИ.

КОГО МУЧИТЬ БІЛЬ, ХТО ХОЧЕ ҐРУНТОВНО І В НЕДОВГІМ ЧАСІ ВІДЗИСКАТИ ЗДОРОВЛЄ І СИЛИ, БЕЗ ОГЛЯДУ, ЯК ДОВГО ЙОГО ХОРОБА ТРЕВАЄ І ЯК ВОНА ПРОЯВЛЯЄТЬСЯ — УЧИНИТЬ НАЙЛІПШЕ, КОЛИ БУДЕ УЖИВАТИ „МІЛЄРТОН".

СОТКИ ЛИСТІВ ПРИЗНАННЯ І ПОДЯКИ ВІД ЛЮДЕЙ, ЯКІ ЗАВДЯЧУЮТЬ ВИЗДОРОВЛЕННЄ НАШОМУ СРЕДСТВУ „МІЛЄРТОН".

НА ПИСЕМНЕ ЗАМОВЛЕННЄ ВИСИЛАЄМО НАЙМЕНЧЕ 2 ПАЧКИ.

В ЦІНІ 2 ДОЛЯРІВ ЗА 2 ПАЧКИ ВЖЕ Є ОПЛАЧЕНИЙ КОШТ ПЕРЕСИЛКИ.

ПРОСИМО АДРЕСУВАТИ ТАК:

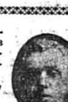
MILLERTONE CO., 62 Beacon Street, Newark, N. J.

Кількамісячна хороба жолудка, рук і ніг довела мене до сего, що я попала вже в зневіру, бо ні ради докторів ні лікарства мені не помагали.

Від коли я зачала заживати Milertone, мій стан сейчас зачався поправляти і я чуюся вже цілком здорова.

JOSEPHA STACHURSKA
35 East 25 St., Bayonne, N. J.

Ваше знамените зілле „Мілертон" зробило з мене цілком нового чоловіка. Через дуже довгий час я хорував на внутрішні болі і на загальне ослабленне цілого організму.

Завдяки Вашому знаменитому средству я позбувся зовсім моеї тяжкої хороби.

С. БУЛЬКОВСЬКИЙ
45 Beecher & Hosley St. Newark, N. J.

Від трех літ я дуже терпів на болі в правім боці і в правій нозі.

Завдяки „Мілертонови" мої болі в короткім часі уступили і більше мене не мучать.

В. ХОМИЦЬКИЙ
389 — 16 Ave., Irvington, N. J.

Ваше знамените средство Мілертон буду рекомендовати всім знакомим, які чуються хорі, бо я завдячую йому своє виздоровленне з тяжких жіночих недомагань, на які я терпіла довгий час.

ВАЛЄРІЯ ЛАПЕНСЬКА
245 Middlessex St., Harrison, N. J.

Через довгий час я терпів на дивну хоробу. Тіло мое було повне всяких прищів, які дуже свербіли і мене зробили страшно нервовим. Лікарства і всякі масти не помагали.

Я позбувся сеї прикрої хороби доперва тоді, коли зачав уживати средство „Мілертон".

І. ВИСКОВСЬКИЙ
128 Bond St. Elizabeth, N. J.

Від 8 літ я вічно хорувала на болі голови і на жолудок. Я їздила навіть до Европи на курацїї, але нічо не помагало.

Від коли я зачала уживати зілле „Мілертон" всі мої болі уступили. Всім хорим людям поручаю се знамените средство.

МАРІЯ МУХА
108 Lowell St., Carteret, N. J.

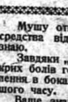

Не маю слів похвали для знаменитого средства „Мілертон", якому завдячую цілковите виздоровленне.

Моя хороба була дуже тяжка — безнастанний біль голови і болі в середині, притім утрата влади в руках і ногах — так, що о власній силі я не могла ходити.

Тепер і слід не остався з моеї тяжкої недуги.

КАТЕРИНА ВАЛЬКЕВИЧ
922 Berzer St. Newark, N. J.

Мушу отверто признати, що ліпшого средства від Вашого „Мілертону" я не знаю.

Завдяки „Мілертонови" я позбувся прикрих болів голови, болів в лопатках і колення в боках, на які я занепадав від довшого часу.

Ваше знамените средство рекомендую кождому хорому.

АДОЛЬФ БУЧКОВСЬКИЙ
9 West Speedway Ave., Irvingotn, N. J.

Від 2 літ я терпіла на жолудок. Нічо мені не помагало, доперва Ваш знаменитий „Мілертон" привів мене назад до здоровля.

СУЗАННА ВІПАРЕНА
147 Leslie St. Newark, N. J.

Від 6 літ мене мучила тяжка жолудкова хороба і нервовий розстрій цілого організму.

Сотки ріжних средств мені не помагали. Доперва Ваше знамените зілле „Мілертон" приніс мені відразу пільгу — і тепер по кількох тижнях я чуюся вже зовсім здорова.

ЙОСИФА СКОВРОНСЬКА
Plainfield, N. J.

Я заживаю „Millertone" і поручаю се знамените средство кождому терплячому, бо з власного мого і моеї фамілії досвіду я переконався, як воно дуже помічне в ріжних недомаганнях.

ІВАН БОЙЧУК,
69 Campfield Place, Irvington, N. J.

Всім хорим жінкам поручаю зілле „Мілертон", бо сему знаменитому средству завдячую виздоровленне з прикрих жіночих недомагань, на які я через довгий час терпіла.

БРОНІСЛАВА РОҐІНСЬКА
225 Warren St., Harrison, N. J.